

[Sandau.]

af nye, selvstændige kontorer på det offentlige område. Men skal det her foreslåede beløb gøre den tilsigtede gavn og opfylde de forventninger, man stiller til dette arbejde, må arbejdet også have de bedste betingelser. Der er desuden den fordel, at man vil kunne se, hvad det koster at administrere dette kontor; det kan man jo ikke så godt, hvis det er henlagt under et ministerium.

Ud fra disse betragtninger skal jeg anbefale lovforslaget til velvillig behandling i et udvalg.

Fuglsang: Kommunisterne har altid anset det for nødvendigt at give teknik og videnskab de bedst mulige arbejds- og udviklingsbetingelser. Det er jo ikke mindst på disse områder, at kampen for vor levestandard og også for vort lands fremtid udkæmpes. Jeg behøver blot at henvise til den kappestrid, der føres om videnskabens og teknikens resultater og om de mennesker, der står bag dem, både af de store verdensomspændende monopoler og også staterne imellem. Derfor kan jeg tilsige dette lovforslag om et forskningsinstitut til samordning af vort arbejde på disse felter — et forslag, der efter min mening betyder en smidiggørelse af arbejdet — vort partis støtte, således som vi også i sin tid gik ind for det oprindelige forslag i 1946 og for de senere forslag om forhøjelse af de midler, der stilles til rådighed.

Spørgsmålet er så, om de midler, der her stilles til rådighed, og de beløb, der i det hele taget ofres i vort land på teknik og videnskab, vil slå til i længden. Vi må vist erkende, at det vil de næppe, hverken når det drejer sig om at følge med i udviklingen eller med hensyn til det vigtige: at fastholde vore videnskabsmænd. Jeg ser nok i bladene en vis stolthed, når der er tale om, at nu har den og den danske videnskabsmand vundet anerkendelse, hvad der har givet sig udslag i, at han har søgt andre steder hen, hvor der blev givet ham bedre arbejdsbetingelser. Denne stolthed er også

kommet til udtryk, når sådanne videnskabsmænd er blevet knyttet til foretagender med tilknytning til NATO eller til USA, selv om dette i og for sig egentlig nærmest burde give anledning til overvejelse og ængstelse. Det er nemlig klart, at i den verden, vi lever i, hvor pengeøkonomisk magt stadig spiller en ganske stor rolle, betragter man principielt alt som en vare, der kan gøres til genstand for køb og salg, og dette gælder også videnskabsmændene og videnskabens resultater. De penge, der gives ud fra privat eller offentlig side til videnskaben, er ikke blot udtryk for en vis gavmildhed, men også udtryk for, at man venter noget til gengæld, somme tider i form af delagtiggørelse i resultater, undertiden også i form af en vis tavshed.

Vi husker jo fra vor barneskole historien om Rasmus Rask, som afviste udenlandske fristere med ordene: sit fædreland skylder man alt, hvad man kan udrette! Det var et stolt svar, men det indebærer til gengæld også, at fædrelandet skylder videnskaben de bedst mulige arbejdsbetingelser, og derunder at vi — også for vor egen skyld — ofrer noget, for at vi kan følge med i en tid, hvor mekanisering, automatisering og udnyttelse af atomkraft skrider så voldsomt frem. Det vil sige, at det faktisk er mindst lige så vigtigt, og efter min mening mere vigtigt, at ofre penge til videnskaben, når det gælder vort lands selvstændighed, som at ofre penge til militære formål. På denne baggrund gælder Rasmus Rasks ord om, at sit fædreland skylder man alt, hvad man kan udrette; videnskabsmændene må føle deres ansvar over for deres folk og deres land, og dette ansvar hviler i vore dage ganske særlig stærkt på naturvidenskaben, der har pligt til at delagtiggøre os i, ikke alene hvad f. eks. atomtiden betyder for os af goder, men også hvilken risiko den indebærer for os. Derfor ligger der efter min mening et særligt ansvar på videnskabsmændene i henseende til at slå alarm, ikke alene at påvise, hvad atomkraften kan betyde af fremskridt, men også i henseende til